

Η λογική κατασκευή (π. Δημητρίου Μπόκου)

/ [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Το 325 μ.Χ. συγκροτήθηκε η Α Οικουμενική Σύνοδος στη Νίκαια της Μικράς Ασίας, με σκοπό να εξετάσει τη διδασκαλία του αιρετικού πρεσβυτέρου της Αλεξανδρείας Αρείου.

Ο Άρειος, αδυνατώντας να κατανοήσει λογικά το μυστήριο της Αγίας Τριάδος, πως δηλαδή είναι δυνατόν ο Θεός να είναι ένας κατά την ουσία και ταυτόχρονα τρία πρόσωπα, Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα, δίδασκε ότι ο Χριστός δεν είναι ίσος με τον Πατέρα. Δεν είναι Θεός. Αλλά δημιούργημα. Κτίσμα. Το πρώτο και τελειότερο δημιούργημα του Θεού. Όχι όμως Θεός, ομοούσιος με τον Πατέρα. Υπήρχε εποχή που ο Χριστός δεν υπήρχε, έλεγε ο Άρειος.

Η Σύνοδος, στην οποία έλαβαν μέρος μεγάλοι πατέρες της Εκκλησίας (οι άγιοι Αθανάσιος, Σπυρίδων, Νικόλαος κ. α.), διατυπώνοντας τα πρώτα άρθρα του «Πιστεύω» μας, προσδιόρισε ξεκάθαρα την πίστη της Εκκλησίας για το πρόσωπο του Χριστού. Ότι δηλαδή δεν είναι κτίσμα του Θεού, δεν πλάστηκε όπως τα άλλα δημιουργήματα. Αλλά είναι Υιός μονογενής, γεννημένος από τον Πατέρα και όχι πλασμένος όπως εμείς. Φως εκ φωτός, Θεός αληθινός, ομοούσιος, ίσος και συνάναρχος με τον Πατέρα. «Σφραγίς ισότυπος» που φανερώνει «εν εαυτώ» τον Πατέρα (Θ. Λειτουργία Μεγ. Βασιλείου).

Το λάθος του Αρείου και όλων των αιρετικών είναι ότι επιχειρούν με βάση την

ανθρώπινη λογική να κατανοήσουν τον Θεό. Ο,τι όμως αφορά τον Θεό δεν υπόκειται σε λογική ανάλυση και ερμηνεία. Η πίστη μας δεν ανακαλύφθηκε από ανθρώπινα μυαλά. Ο ίδιος ο Θεός αποκάλυψε τον εαυτό του στον κόσμο «πολυμερώς και πολυτρόπως» (Εβρ. 1, 1). Πολλές φορές και με πολλούς τρόπους. Δια μέσου των προφητών και των αγίων.

Η τέλεια αποκάλυψη όμως του Θεού έγινε δια μέσου Ιησού Χριστού. Ο μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού, «ο ων εις τον κόλπον του Πατρός, εκείνος εξηγήσατο». Μας γνώρισε τα πάντα για τον Θεό, όταν έλαβε σάρκα και «εσκήνωσεν εν ημίν» (Ιω. 1, 14-18).

Η αλήθεια περί του Θεού, που μας αποκαλύφθηκε δια Ιησού Χριστού, είναι πάνω από την ανθρώπινη λογική. Όσα αφορούν την ουσία του Θεού είναι υπέρλογα. Καλούμαστε απλώς εν ταπεινώσει να τα πιστέψουμε. Δεν μπορεί η πεπερασμένη λογική μας να χωρέσει, να αναλύσει και να εξηγήσει τον άπειρο Θεό.

Η λογική μας είναι χρήσιμη για την ενδοκοσμική γνώση. Και εν μέρει κατανοεί τις ενέργειες του Θεού, τον τρόπο δηλαδή με τον οποίο ο Θεός σχετίζεται με τον κόσμο. Αλλά και γι' αυτές πλήρη γνώση θα έχουμε, όταν, ξεπερνώντας το φράγμα του αισθητού κόσμου, βρεθούμε «πρόσωπον προς πρόσωπον» ενώπιόν Του (Α Κορ. 13, 12).

Μέχρι τότε κάθε «λογική κατασκευή», κάθε συλλογιστική τεκμηρίωση, κάθε ανθρώπινος στοχασμός για την αλήθεια του Θεού, είναι μια μάταιη, αλαζονική προσπάθεια του ανθρώπου να εξηγήσει το υπέρλογο (Μητροπ. Νικοπόλεως Μελετίου, Η Ε Οικ. Σύνοδος, σελ. 25 εξ.).

Η πίστη χρειάζεται ταπείνωση και υπακοή.

(ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ, αρ. φ. 371, Ιούνιος 2014)

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com